

[Søren Olesen.]

me i betragtning. Visse eksamensskoler fører direkte til et erhverv, som kan være godt lønnet, og hvor der derfor ikke er så megen brug for en sådan hjælp, men hvor der eventuelt kunne være tale om lån, medens der er uddannelsesformer, som ikke afsluttes med nogen eksamen, men som alligevel er af stor betydning for ungdommen, og det er også nævnt i bemærkningerne, at sådanne uddannelsesformer kan komme i betragtning.

Der dukker også nye uddannelsesformer op, som ofte ikke har adgang til tilskud eller hjælp i henhold til de nugældende love, og jeg synes derfor, det ville være udmærket, om ministeriet havde fri rådighed over nogle af disse midler i studiefonden, der eventuelt kunne ydes som hjælp i en prøvetid for nye uddannelsesinstitutioner eller dér, hvor ungdommen af sig selv søger at finde vej til en uddannelse, som den føler den har behov for; det kan jo undertiden være godt, at der er en vis prøvetid, inden en lovgivning udformes.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige lovforslaget velvillig støtte.

Inger Merete Nordentoft: Der er sagt mange fortræffelige ting om betydningen af, at dansk ungdom i dag får så let adgang som muligt til at studere, og der er også sagt så mange rosende ord om, at man nu kan oprette denne studiefond, at hvis man sammenholder de mange rosende udtalelser med de penge, der foreløbig kan udbetales, kan man finde det lidt vanskeligt at få balance. Der er jo foreløbig kun tale om et beløb på 90 000—100 000 kr. årlig, og når man ser den meget store kreds, der i bemærkningerne omtales, vil man forstå, at disse penge i virkeligheden ville være som en dråbe i havet.

Det ville være godt, hvis man kunne drøfte samtidig, om man ikke skulle forsøge en ændring i den lov, man vedtog sidste år, således at en del af overskuddet fra tipstjenesten kan udbetales med det samme uden at indgå i fonden. Derved ville man kunne komme op på beløb, som virkelig kunne blive en hjælp for de studerende her i landet.

Der har fra forskellig side været talt om studielån. Det forekommer mig meget væsentligt, at man fra første færd sætter ind på, at disse penge ikke bliver brugt til lån, men at de bliver brugt til legater. I lovforslaget står begge muligheder nævnt. Det er jo nemlig således, at den smukke skil-

dring, det ærede medlem hr. Bomholt gav af sin ungdom som student, hvordan han dengang havde haft følelsen af, at nu var bunden nået, nu gik det mod lysere tider, ikke passer på det store flertal af de fattige studerende. For mange af dem går det ikke mod lyse tider; selvom de får flere penge at råde over, end de har haft i deres studietid, får de alligevel for få penge til, at de virkelig kan nå til et bekymringsfrit liv i økonomisk henseende, et liv, hvor de uden økonomisk tryk kan hellige sig de opgaver, de har valgt. Dette gælder ikke mindst for de unge, der vil fortsætte med videnskabeligt arbejde, de unge, som man netop i så høj grad skal prøve på at komme til hjælp, og jeg vil ligesom andre af de tidligere ordførere sige: man må ikke tro, at man med dette lovforslag har imødekommet det berettigede krav, der er stillet fra de studerendes side. Der er langt igen, før man her i landet er nået til en virkelig demokratisering af uddannelsen. Det er et meget ringe fåtal af arbejderstandens og den dårligt stillede landbostands børn, der når frem til at få den uddannelse, som deres evner i mange tilfælde berettiger dem til.

Mit parti vil med interesse afvente, hvad der kommer ud af behandlingen i udvalget; før vi tager endelig stilling til forslaget, for vi finder, det er nødvendigt, at man i første række sætter ind på, at det ikke bliver lån, men legater, og i anden række, at man gør sig klart, at man også må søge andre veje frem til at skaffe penge til at understøtte de studerende med.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere ikke blot for den interesse, hvormed de har omfattet dette lovforslag, men også for den varme, som tydeligt har givet sig udtryk, når talen var om den studerende ungdom og de vanskelige, man kan måske sige elendige kår, hvorunder mange af dem lever i disse tider, da legatmasserne efterhånden har mistet så stor en del af deres værdi. Jeg tror, at den varme, der kom til orde her i tinget, er ægte, og det glæder mig, at noget sådant har været fremført her i Danmarks rigsdag på denne måde.

Med hensyn til de enkelte ordføreres udtalelser skal jeg indskrænke mig og ikke gå for meget i detaljer, da jeg forstår, at man kommer til at arbejde med sagen i et udvalg. Må jeg udtrykke håbet om, at dette udvalg ikke skal arbejde altfor længe, men at man må kunne afgøre sagen på forholdsvis